

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni tedenski in prazniški. — Posredni: do 30 peti a 2 D., do 100 vis 20 50 p., večji inserati peti vsta 4 D.; notice, poslano, izjave, reklame, preklic: beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D., za inozemstvo 420 D.

Upravišтво: Kranjska ulica št. 3, pritrilje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kranjska ulica št. 3, nadstropje. — Telefon št. 34.
Postnina plačana v gotovini.

Zborovalna svoboda

Idealo bi bilo, da bi se politična ne- strpnost uvrstila med svojstva, ki jih v praksi več ni. Da bi se ljudje po svojem naziranju, po političnem prepričanju pač delili po strankah in strujah, toda da bi si bili le nasprotniki, ne sovražniki. Po- tem bi bile, bodisi osebno, ali v časo- pisju ali na zborovanjih, mogoče mirne stvarne razprave med ljudmi raznega naziranja, a brez žolca in sovražnosti.

Tako stanje bi bilo znamenje visoke osebnosti in splošne kulture, znak velike politične zrelosti dežele. Dasi je civili- zacija ponekod že zelo napredovala, vendar opisanega idiličnega stanja še ni dovela v izdatnejši meri nikjer. Za- kaj razmerje med političnimi strankami in posamezniki je odvisno tudi še od drugega kakor od notranje kulturnosti in zrelosti. Temperament je še močnej- ši kot miren prevdarek treznega in uvidnega človeka, in kjer je obilo temperamentnosti, je obilo — prepričev.

Tu se začne poglavje o naši zboro- valni svobodi. Podoba je, da smo še dovolj daleč od nje. Ako priredi poli- tično prononsirana oseba, katere ime samo pomeni že program, za prenapre- te nasprotnike celo izzivanje, političen shod v kraju, kjer se je dotlej pokazala večina za nasprotno stranko, tedaj je rešitev zelo enostavna: Onemogočiti mu je treba, da bi mogel nastopiti s svojim govorom v nasprotniški trdnja- vi, treba mu je razbiti shod.

V tem pa se obenem izraža tudi strah, da bi mogel nasprotni govornik vplivati na pristaše, da bi jih mogel s svojimi izjavami predrugačiti v dote- danjem političnem naziranju. Zato je razbijanje političnih zborovanj od neke mere priznavanje lastne slabosti in respekt pred duševno močjo nasprotni- ka, proti kateri je treba postaviti grobo fizično silo. Mnogi seveda gre- na tak posel že z drugih motivov; na- stop nasprotnika na političnem zboro- vanju v manj zanesljivem kraju se ji- zdi izzivanje, zato je takoj pripravlje- na odgovoriti s protidemonstracijo. In ker smo v Jugoslaviji zelo tempera- mentni ljudje, že po prirodi nagnjeni k bojevitosti, smatra v dobi politične stagnacije, kakor vlada med nami danes, prireditelj v navedenem smislu za dobrodošlo priliko, da se sproži ne- kaj novega, razburilivega.

Ali stvar ima lahko zelo neoprijetne posledice za vse. Razbijanje shodov je pred vsem zelo dvorezno orodje. Kar se danes pripeti tej stranki, se more že jutri ponoviti na račun druge stran- ke. Razbijanje shodov draži na posne- manje in še bolj na maščevanje: raz- umljivo je, da bo stranka, kateri so zborovanje razbili v področju naspro- tne stranke, porabila prvo priliko, da vrne v svojem teritoriju nasprotniku milo za drago. Praktična posledica teh metod bi bila, da bi mogle stranke pri- rejeti shode le v onem področju, kjer sestoji večina prebivalstva iz njenih pristašev.

Vse to pa so stvari, ki jih državna oblast, ki mora vendar čuvati nad tem, da ostane politična svoboda čim polne- nejša, ne sme pripustiti. Res je, da se sliče prihodnje čujejo iz vseh držav in da imamo domala povsod ob času po- politične napetosti slične nesimpatije po- jave, ali to ipak ne more biti osnova za posnemanje. Baš v naši kraljevini, kjer se odlikujemo po temperamentnosti in strastnosti v političnih zadevah, morajo vsi prevladni faktorji z vsemi silami delati na to, da se metode uporabljanja fizične sile v svrhu političnega ar- gumentiranja ne vdomočijo še bolj kakor so se že. In vladni funkcionarji so v prvi vrsti poklicani, da sodelujejo pri pomirjevanju, ne pa pri razpaljevanju političnih strasti!

URADNIŠKA IMENOVANJA

— Beograd, 25. novembra. Za skladišč- nika ljubljanske carinarnice je imenovan Nikola Radočaj, dosedaj skladiščnik v Skopju. Na njegovo mesto v Skopje pa je premeščen dosedajni skladiščnik v Ljublja- ni Boža Kostić.

— Beograd, 25. novembra. Za poštar- ja v Rožanski Slatini je imenovan g. Albert Gabrič.

— Zagreb, 25. novembra. Listi so ob- javili napačne podatke o imenovanju na iz- seljeniškem komisariatu v Zagrebu. Za di- rektorja komisariata je postavljen dr. Ara- micki, za tajnika Vladimir Barac, dočim je Evžen Šmid imenovan za oddelnega šefa.

Edina prireditelj na 1. decembra zvečer bo tudi letos

Novinarski koncert v „Unionu“

Največji in najinteresantnejši koncert letošnje sezone.

Zopetni umik Stepana Radića

Odpor proti oblastnim volitvam je bil vedno manjši in danes so radićevci kapitulirali. — Minister Pucelj kot slab prerok. Neizravnani spor v anketnem odboru.

Beograd, 25. novembra. Za dogodke današnjega dopoldneva je vladalo v po- političnih krogih veliko zanimanje. Kakor znano, je zadnje dni prišlo do novega incidenta med radikalno stranko in Ste- panom Radićem, ki se je odločno izja- vil proti razpisu oblastnih volitev. Se- tekem včerajšnjega dneva so listi obja- vili razne Radićeve izjave proti tem volitvam, predvsem Radićevo notico v „Domu“, v kateri pravi, da bo Nikola Uzunović najbrž preklical predlog notra- njega ministra ter ga umaknil. Še pred- no ga podpiše kralj. Sinoči se je položaj v tem vprašanju poslabšal. Ukaz o raz- pisu oblastnih volitev je kralj podpisal in poseben kurir ga je prinesel iz To- pole v Beograd. Razpis bo objavljen že prihodnje dni. Ministrski predsednik je v razgovoru z novinarji priznal, da se protivi Radić oblastnim volitvam, zato ker se boji, da bi volitve mogle even- tuelno razgaliti njegove šibke postojan- ke med narodom. Radićevci so zato po- zvali svojega voditelja da pride v Beo- grad in da sam reši to vprašanje.

Politični krogi izjavljajo, da se na- haja Stepan Radić v slabi poziciji, ker bi se njegovo nasprotovanje razpisu ob- lastnih volitev lahko končalo s precej- šnjo škodo za njegovo stranko, ki bi se morala javno proglašati kot nasprotna vidovdanske ustave in njene izvedbe. Zato so Radićevci tekom včerajšnjega dopoldneva razširili vesti, da se na- sprotnja z radikalni ne nanašajo toliko na oblastne volitve kakor na razne nujne zakone, ki jih ni moči odlagati. V tej zvezi so navajali zakon o izenačenju davkov in agrarno reformo za Dalma- cijo. Dalje so radićevci sinoči razširili vest, da je italijanski poslanik general Bodrero vnovič interveniral pri mi- nistr zunanjih zadev naj bi se čimprej ratificirale nettunske konvencije. Radi- ćevci so baie odločeni, da nastopijo v tem vprašanju z vso energijo in da ne popuste, predno ne bodo sprejete izpre- membe, ki jih predlagajo glede nettun- skih konvencij.

Vsi ti momenti so ustvarili razum- ljivo zanimanje političnih krogov za napovedani prihod Stepana Radića v Beograd, ki je za danes dopoldne skli- cal plenarno sejo svojega poslanskega kluba. Na tej seji naj bi se razčistila kritična vprašanja zadnjih dni ter od- pravila nasprotja z radikalno stranko. Stepan Radić je prispel danes zjutraj z zagrebškim brzovlakom ob 7.45. Na kolodvoru so ga pričakovali njegovi poslanci in prijatelji. Radić se je po običajni z vsemi pozdravil in poljubil ter se odpeljal v vilo Pavla Radića, kjer je zajutrkoval. Nato je odšel v klubsko sobo v Narodni skupščini, kjer se je vršila seja njegovega kluba ob 9. do 11. ure. Po končani seji so novinarji obkolili radićevske poslance, ki so iz- javili, da se tudi oni pripravljajo na agitacijo za oblastne volitve. S tem so priznali, da so opustili tudi v tem vprašanju.

Pred sobo Radićevskega poslanske- ga kluba se opoldne nahajajo novinarji in čakajo na Stepana Radića, da ga intervjuvajo o položaju.

Nesoglasja med Radićem in radi- kalno stranko še niso odstranjeni. To posvedčuje v prvi vrsti dejstvo, da se ni vršila danes dopoldne napovedana seja anketnega odbora, ki mora do ju- tri sprejeti poročilo o aferi Rade Pašića. Radićevci bi hoteli tudi v tej stvari izsiliti koncesije ter hočejo pristati sa- mo na tako poročilo, ki bi zadelo tako sina kakor očeta Pašića. Na vsak na- čin bodo o tej stvari potrebna popol- dne nova pogajanja med Radićem in predsednikom vlade Nikolo Uzunovi- čem.

— Beograd, 25. novembra. Mini- ster Pucelj je še sinoči izjavil novinar- jem, da radićevski klub odločno odkla- nja nepravilni razpis volitev v oblastne skupščine in da se te volitve ne bodo vršile. Danes, po spremenjeni situaciji, ni hotel škodožljivim novinarjem dati nikakih novih izjav.

Današnja seja Narodne skupščine

Interpelacijska debata. — Slabo zanimanje za sejo. — Skup- ščina bo zasedala tudi popoldne.

— Beograd, 25. novembra. Seja Naro- dne skupščine, za katero ni vladalo danes do poldne skoro nikakoz zanimanje, je bila odprta ob 11. Poslanec Vasa Fran- čević je vložil interpelacijo na ministra za šume in rudnike, v kateri opozarja na ško- do, ki jo trpi prebivalstvo v okolici rud- nika Bor. Vodstvo tega rudnika je slabo, uprava pomanjkljiva in kakih zdravstvenih napravah in preventivnih korakih pa sploh ne more biti govora. Dim iz borskih tovar- nov ogroža rastlinstvo v celi okolici. Vsi vo- dovi in potoki so zastrupljeni. Zato pogi- nja živina. Tudi eksplozije so nevarne za

prebivalce. Interpelacijo utemeljuje posl. Franičević z dolgim izvajanjem, tekom ka- terih opisuje razmere v borskem rudniku ter škodo, ki jo trpi tamošnje prebivalstvo v prvi vrsti radi nevarnosti rudniške uprave.

Nato govori posl. Aleksander Mijović in Dimitrije Vujić. Narodna skupščina bo zasedala danes tudi popoldne ter bo zvečer glasovala o zaupnici vladi.

Kralj je sprejel v avdienci v Topoli podpredsednika radikalnega poslanskega kluba in znanega Pašićevega pristaše Ilijo Mihajlovića.

Zagrebski proračun

— Zagreb, 25. novembra. Priprave za sestavo zagrebškega mestnega proračuna za leto 1927 so zaključene. Izdatki bodo zna- šali nad 100 milijonov dinarjev. Po dose- ganih kalkulacijah se bodo ti izdatki krili z doseganimi rednimi dohodki, prevsem s trošarinami in z drugimi občinskimi davci- nami, ne da bi bilo treba posegati po kakem posojilu. Osebnih izdatki ostanejo neizpre- menjeni. Ker so se posli raznih občinskih uprav v zadnjem letu povečali, ni računati s kako redukcijo personalnega statusa ter bodo izvršene samo neke potrebne raz- vrstitve uradništva.

Obtožbenca vlome priznavata, nekatere podrobnosti pa zanikata. Obravnava se opoldne še nadaljuje.

ČEBELARSKA ŠOLA V SLOVENIJI

— Beograd, 25. novembra. Kralj je pod- pisal ukaz, s katerim se ustanavlja polje- delska šola za čebelarstvo v St. Jurju ob Južni železnici. Pouk na tem zavodu bo trajal eno leto. Šola se priklapi že obsto- ječi nižji kmetijski šoli v St. Jurju.

HRVATSKE OFLASTNE SKUPŠČINE

— Zagreb, 25. novembra. V zagrebško oblastno skupščino bo izvoljenih 79 po- slancev, v primorsko-krajiško 67, v osi- ješko 81, v sremsko 88; dva medjimurska sre- za Čakovec in Prelog bosta izvolila po 5 po- slancev v mariborsko oblastno skupščino.

Strahovita nesreča na francoski rivijeri

Radi neprestanega deževja se je pogreznila zemlja in uničila malo mestece v bližini Nice. — 21 človeških žrtev. — Poplave v Srednji Evropi.

— Nica, 25. novembra. Cvetoče me- stece Roquebilliere na francoski rivi- jeri je zadel strahovita katastrofa. Ra- di trajnega deževja se je razrahljala zemlja v bližini morja. Pojavili so se zemeljski plazovi, ponekod pa se je za- čela zemlja pogrezati. Zlasti se je to zgodilo pri mestu Roquebilliere, ki je skoro docela uničeno. Večina stavb je porušeni, mnogo pa docela podstih. Vse mesto bo treba na novo zgraditi. Dasi so oblasti opozarjale prebival- stvo na nevarnost in odredile naposled tudi prisilno evakuacijo, nekateri ljudje vendar niso hoteli zapustiti svojih hiš. Tako je nesreča zahtevala tudi 21 člo- veških žrtev.

Izredna katastrofa je vzbudila po vsej Franciji veliko sočutje in ob enem strah, da letošnje nenormalno vreme

V nedeljo zvečer
otvoritev sokolske dvorane na
Taboru

Koncertna in telovadna akade-
mija!

Krasin umrl

— London, 25. novembra. Poslanik sovjetske Rusije v Londonu Leonid Krasin je včeraj umrl na anemiji. Poskušali so ga rešiti s transfuzijo krvi, a se ni posrečilo. Njegovo truplo bodo prepeljali v Rusijo.

Leonid Krasin je bil rojen v guberniji Tobolsk leta 1870. kot sin ruskega uprav- nega uradnika. Po končani srednješolskih študijah se je vpisal na tehnični visoki šol v Petrogradu, kjer pa je bil radi so- delovanja na neki dijaški demonstraciji le- ta 1891 izključen. Radi social. propagande je bil l. 1894. obsojen na štetno leto. V Harkovu je nadaljeval študije in postal le- ta 1900 elektroinženjer. Nato je vstopil v službo nemške tvrdke Siemens Schuckert, ostal pa še vedno odločen socialist. Radi svoje intehgence ter dobrih zvez z me- ščanstvom in državnim uradništvom je storil svoj stranki do prve ruske revolu- cije 1905 velike usluge. Med oktobrsko boljševiško revolucijo leta 1917. se je na- hajal Krasin na Švedskem. Ljenu pa, ki ga je zelo cenil, ga je takoj poklical domu v Rusijo. Spomadi 1918. mu je bil poverjen trgovinski komisariat. Pozneje je Krasin prevzel upravo vojne industrije in postal član »sveta dela in obrambe«. Ko je bila leta 1920 končana državljanska vojna, je bil Krasin imenovan za komisarja zunanje trgovine ter je odšel v tem svolstvu v in- ozemstvo. Da zlozi obroč gospodarske blo- kade okoli Rusije. Ta pogajanja so uspe- la in Krasin je bil nato imenovan za poslanika sovjetske Rusije v Londonu, upravljajoč obenem še dalje komisariat zunanje trgo- vine. Decembra 1924 je bil Krasin imenovan za sovjetskega poslanika v Parizu. Njegov uspeh je da je tedaj francoska vlada vzpo- stavila diplomatske zveze z Rusijo. Ok- tobra 1925 se je Krasin vrnil v London, za pariškega poslanika pa je bil imenovan Rakovski. Lansko zimo je Krasin hudo oboliel in se od takrat ni mogel več popra- viti. Vsa zdravniška veda je bi bila brez moči.

S Krasinom izgubi sovjetska Rusija enega svojih najboljših voditeljev in dr- žavnikov, zlasti pa gospodarskih organi- zatorjev. Njegova zasluga je, da je Rusija po strašnem razdejanju vojne in revolucije začela ozdravljati tudi na gospodarskem polju in da ni zapadla popolni gospodarski anarhiji.

POROTNIKI V KLAVZURI

— Newyork, 25. novembra. Proces proti bivšemu notranjemu ministru Fallu in proti petrolejskemu magnatu Dohenyju, ki je pod- kupil Falla s 100.000 dolarji, da mu je pro- dal velika državna ležišča nafte v vredno- sti 100 milijonov dolarjev, je prišel z moč- no senzacijo. Državni pravdnik je zahteval, naj bi bili porotniki tekom celega procesa odrezani od zunanosti, ker bodo sicer pod- vrženi vplivom zagovornikov in časopisja. Zagovorniki ministra Falla in petrolejske- ga magnata Dohenyja so pobijali ta pred- log, vendar brez uspeha. Sodni dvor je ugo- dil predlogu državnega pravdnika, tako da bodo morali porotniki prihodnjih šest ted- nov, to je do konca procesa, najbrže tudi preko božičnih praznikov ostati na sodišču hermetično zaprti od sveta. K njim ne bodo smeli niti svojci.

Ljubljanska porota

Obsojena železniška vlomilca.

Sinoči je končala napeta razprava proti nevarnim železniškim vlomilcem Jožetu Dimicu in Jožetu Anžurju. Razprava je razgrnila v podrobnostih delovanje obeh vlomilcev, ki sta bila radi sličnih vlovov že enkrat obsojena, in sicer Jože Dimic na pet in Jože Anžur na dve leti težke ječe. Zanimiv je tip Jožeta Anžurja, ki se je dolgo časa skrivaj po gozdovih pred zasle- dujočimi ga orožniki. Prijeli so ga šele 3. avgusta. Orožniki in organi železniške po- licije so ga pri Zgornjem Kašlju obkolili, ko je kosil na travniku. Ko je Anžur zapazil nevarnost, je skočil do vrata v bližnji potok, končno pa se je udal, iz zaporov je pisal svojemu bratu pismo, v katerem stra- hovito preklinja tovariša Dimica. Pravi med drugim: »Ta hudič je prodajal (blago) podnevi. Veš, da je hudič, ne človek. Sem spet not, čeprav nedolžen. Laže hudič. Nje- mu verjamemo, meni ne. Kaj praviš Jože, koliko bom dobil. Troštam se, da bom do- bil dve in pol. Moja navada ni krasti. Jaz sem bil tudi en čas pri ciganih. To je bil hec! Ti ne veš, kakšne mlade punčke smo imeli, 17 let stare. Tako so me prosili, da bi šel z njimi, pa sem bil tako neumen, da nisem šel. Če bi šel, ne bi bil tukaj.«

Porotniki so vsa vprašanja glede tat- vine v tovarišiji soglasno potrdili. Obso- jena sta bila: Jože Dimic na šest let in Jože Anžur na pet in pol leta težke ječe.

Premetena goljufica.

Ana Spilak je starejša ženska, zelo zvi- ta in rafinirana goljufica, ki se je po Ljub- ljani izdajala za trgovko. Bila je več let kuharica ali kakor ona pravi, gospodinja pri nekem župniku na Hrvaškem. Razne trgovce v Ljubljani je opeharila na blagu za približno 30.000 Din. Obsojena je bila na 15 mesecev težke ječe.

Strahovalca ljubljanske okolice

Včeraj in danes je porotno sodišče raz- pravljalo o zločinih nevarnih vlomilcev, ki sta bila strah za Ljubljano in okolico. Sta to komaj 25 let stari, a že neštokrat ka- znovani delavci, od čene ločeni Ivan Mo- žina, doma iz Rudnika pri Ljubljani, in 26- letni brezposelni natakari, tudi že kazno- vani France Fibernik iz Mokronoga. Zadnji je krepke postave, zgovoren in precej in- teligent. Obtožena sta, da sta skupno iz- vršila v kratkem času enega meseca osem vlovov in vsak zase še par povrh.

Na Vodnikovem trgu pod slovitim ko- stanjem sta se meseca avgusta seznanila in si takoj postala prijatelja. Skovala sta načrt za drzne vlomilske pohode. Za delo- krog svojemu delovanju sta si izbrala vasi v ljubljanski okolici Seneberje, Dob, Stepa- njo vas Moste, D. M. v Polju in končno Litiijo. Od 5. do 13. avgusta ni minula noč, da ne bi vlomila v tem ali onem imenova- nih krajih. Zlasti sta imela na piki gostil- ne. Svoj vlomilski posel sta kronala z vlo- mom v podružnico Konzumnega društva v Litiiji, od koder sta 13. avgusta odnesla bla- ga za 46.584 Din. Drugi vloml so bili glede množine nakradenega blaga mnogo manjši.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 798.50—801.50, Berlin 13.46—13.49, Budimpešta 794.10 — 797.10, Italija 236.92—238.92, London 274.80—275.60, Newyork ček 56.54—56.74, Pariz 204—206, Praga 167.75—168.55, Curi 10.9275—10.9575.

Elektri: Ljubljanska kreditna hi-
Hipotekarna banka 56.25, Praštredno 867.50—870, Trboveljska 330—333, Veve 105.

INOZEMSKÉ BORZE.

Carli: Beograd 9.15, Pariz 18.50, Lon- don 25.1525, Newyork 518.625, Milán 21.85, Praha 15.36.

Zanimivosti iz naših krajev

Posli podeželskega organista. — Epilog Reichbergerjeve aiere. — Tragična smrt vojaka. — Trgovina z belo robo v Sarajevu. — Usoden vodnjak.

Organist J. Pišler pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je bil obenem tudi tajnik tamošnje posojilnice. Člani načelstva Posojilnice so že dalje časa sumili, da v zavodu ni vse v redu in na zadnjem očetnem zboru preteklo nedeljo so zahtevali od tajnika pojasnila za nekatere primanjkuje zneske. Pišler je priznal, da je porabil 4.000 Din posojilniškega denarja, obenem pa je svedec obljubil, da bo denar takoj vrnil. Možu so verjeli in ga pustili pri miru. Toda Pišler je še istega večera odnesel pete. V ponedeljek pa se je v tovrstnem avtu pripeljal v Sv. Lovrenc Pišlerjev sin, ki je čevljarji pomočnik v Mariboru, z njim pa je bil njegov mojster. Rekla sta, da jima je naročeno, da morata prepeljati vso boro v Maribor. Vreče žito so bile naložene na podstrešje šole, odkoder sta jih začela čevljar in mlajši Pišler nositi na avtomobil. Kasneje se je avtomobil ustavil tudi pred Posojilnico, kjer je Pišler stanoval. Tudi tu sta pričela podjetni mojster in njegov vajenec nositi iz stanovanja pohištvo in druge predmete. To je opazila tamošnja poštarica in ker si ji je posel zdel sumljiv, je obvestila svojega očeta, ki je pri Sv. Lovrencu posestnik, poleg tega pa član Posojilnice. Oče je obvestil orožnike, ki so odredili, da se mora blago takoj zopet zložiti iz avtomobila, nato pa so aretirali celo Pišlerjevo rodbino. En orožnik se je nato odpravil s čevljarjem v Maribor, kjer je izvedel, da se je organist nastanil v gostilni »Wilson«. Sicer je v pripravi Pišler navedel, da je že odpotoval, orožniku pa žilica ni dala miru in je potrknil na sobo, kjer je bival organist. Ta je prestrašen odprl vrata. Orožnik ga je aretirал, v terek pa je bil prepeljan v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Poleg vsote 4.000 Din ima Pišler baje na vesti še nekatere druge stvari.

Včeraj se je vršila pri zagrebškem sodišču razprava zoper bivšega železniškega uradnika Kanzerja, ki je bil zaposlen pri zagrebški železniški direkciji in je v tem svojstvu prikrival in podpiral poverbe železniškega blaginika v Osijeku Ivana Reichherzerja. Preiskava je ugotovila, da je Reichherzer poveril v celoti 2.117.134 Din. Del tega denarja je dobil Kanzer kot nagrado za svojo pomoč. Oba sta se poleg tega bavila s tihotapstvom saharina. Kanzer se je pred sodiščem zagovarjal, da ni vedel za Reichherzerjeve poverbe ter da je sprejemal od njega denar samo na posojilo. Z Reichherzerjem posojilom si je tudi zgradil lastno hišo v Zagrebu. Zasižane priče so izpovedale, da je bil Reichherzer znan kot zelo površen uradnik, ki pa je znal pri drugih uveljaviti svoj vpliv. Zato tudi ni izključeno, da je postal Kanzer njegova žrtve. Pri tej priliki pa se je tudi izkazalo, da je kontrola pri železnici skrajno pomanjkljiva in je bila z novim pravilnikom, ki je bil pred par leti uveljavljen, še bolj otežkočena. Neke priča, višji železniški uradnik, je odkrito izjavil, da danes lahko pri železnici vsakdo krađe, ako se le količjak razume na to posel. Zagovornik obtoženca se je v svojem govoru dotaknil tudi splošnega uradniškega vprašanja ter naglasil, da bi se taki slučaj nikdar ne mogli zgoditi, ako bi država v polni meri vršila svojo dolžnost napram svojemu uradništvu. Sodba se glasi na 18 mesecev težke ječe radi zlorabe uradne oblasti. Državni pravdnik je zoper preizkušeno kaznil vložil priživ.

V terek zvečer se je v vojašnici 35 pešpolka »Zrinjski« dogodila težka nesreča, ki je zahtevala življenje mladega vojaka. Nesrečo je zakrivil neprevidni kaplar Milorad Jovanović, čigar naloga je bila preskrbovanje sedme čete z menažo. Jovanović je dalje časa opa-

zoval, da mu nekdo iz skladišča krađe kruh, vendar tatu ni mogel odkriti. Končno je sklenil, da tatu nastavi past in prišel je na prav nesrečno idejo. Ključko lesenih vrat skladišča je spojil z navadno žico, to pa z glavnim kablom električne struje. V terek zvečer je bil na straži pred vratmi skladišča redov sedme čete Ivan Ivanjek, rodom iz sela Skajčevca pri Krapini. Ne v se, kaj je vojak iskal pri skladišču, gotovo pa je, da je prijel za ključko električni tok pa ga je takoj ubil Truplo ponesrečenega so prepeljali v mrtvašnico, kjer bo izvršena obdukcija, neprevidni kaplar Jovanović pa je bil aretiran.

V Sarajevu prav bujno cvete zakotna kupčija z dekleti, dogajajo se pa v mestu tudi pravcarke orgije, katerim pride policija tupatam slučajno na sled. Te dni so stranke neke hiše ovadile svojo sosedo vdovo A. C., da prireja v svoji hiši prave nočne orgije. V njenem stanovanju so se shajali mladi ljudje in prirejali orgije in bakanalije. Vdova je tudi osumljena zvodništva in kupčije z dekleti. Policiji je bil ovaden konkreten slučaj, da je vdova nekemu sarajevskemu magnatu prodala neko mladenko za 1000 Din. Proti vdovi je bila uvedena obširna preiskava.

Nenavadna nesreča, ki je zahtevala dvoje človeških življenj, se je dogodila v selu Rečavica pri Banji Luki. Nekemu seljaku sta prišla dva potepuha in ga prosila za prenočišče. Seljak jima je nakazal prenočišče, za pokriti pa jima je dal eno odejo. Neznanka sta ležala poleg ognja in ponoči se je odeja vnela. Gorečo odejo sta vrgla v vodnjak. Drugo jutro je seljakov hlapec zlezel v vodnjak da bi izvlekel odejo. Spotoma mu je spodrsnilo, padel je v vodo in utonil. Seljaki so nato po vrvi spustili v vodnjak nekega fanta. Vrv pa se je pretrgala in fant je žalostno utonil v globokem vodnjaku.

Zadnja pot Zofke Kveder-Demetrovičeve

Zagreb 25. novembra 1926

Bil je tužen jesenski dan, ko smo včeraj spremili našo nepozabno Zofko na zadnji poti. Od blizu in daleč so prihili v Zagreb prijatelji in znanci, da ji izkažejo zadnjo čast in se zadnjič oprostijo od nje. Ni bilo ne bleska, ne pampa, ki ga Zofka Kvedrova tudi v življenju ni marala. Tih in skromen je bil sprevod, toda srca vseh, ki so nemo korakali za krsto, je stiskala tuga nad bridko in nepričakovano izgubo pisateljice in najodličnejše zastopnice jugoslovenskega ženskega sveta. Tudi zadnja pot Zofke Kvedrove je pokazala, da so jo spoštovali brez izjeme vsi, ki so jo poznali bodisi osebno ali po njenih delih.

Krog njene krste se je zbrala elita jugoslovenskih intelektualcev. Zastopniki so bili pisatelji, profesorji, učitelji, uradniki in javni delavci. A še številnejše je bilo zastopstvo naše ženske, ki je izgubilo s smrtno Zofke Kvedrove eno najodličnejših svojih pobornic. Prišlo so zastopnice iz bele Ljubljane, rojstnega mesta pokojnice, kjer je poslala v svet svoje prvence. Zastopstvo je bilo društvo slovenskih žena društvo jugoslovenskih žen Ljubljanske Slovenke. Ženski pokret. Društvo slov. pisateljic z dvorno damo go. Tavčarjevo na čelu. Tudi iz vseh drugih krajev so prihitele zastopnice ženskega pokreta, s katerimi je bila Zofka Kveder - Demetrovičeva vedno v najbližjih stikih. Poleg tega pa je spremljalo krsto več sto spoštovateljev in spoštovateljic pokojnice Zofke.

Krsto je krasilo več krasnih vencev raznih korporacij. Najlepsi pa je bil venec, ki ga je položil na krsto češkoslovaški konzul, ki je tako izrazil visoko spoštova-

nje češkega naroda do pokojnice, ki je desetletja uspešno delovala za zblizanje med obema bratskima narodoma.

Ob odprtem grobu so se zastopnice jugoslovenskega ženskega sveta s solzami v očeh poslovile od svoje nepozabne sestre. Prva je govorila v imenu Narodnega ženskega Saveza ga. Zlata Kovačević-Lopašičeva iz Zagreba, ki je v izbranih besedah naslikala muke in trpljenje ter veliko delo prerano premrle Zofke. V imenu Kola jugoslovenskih sester in Srbinj je spregovorila ob grobu književnica ga. Krmč - Peleševa, v imenu slovenskega ženskega pa ga. Tavčarjeva iz Ljubljane. Vsi ti govori, ki so razodevali, kako tople in nežne vezi so vezale pokojno Zofko z njenimi sestrami širom cele domovine, so izzbili solze v oči. Skoraj nobeno oko ni ostalo suho. S težko zavestjo, da Zofke Kvedrove ni več, smo odhajali z Mirogoja, kjer je dosegla ona toliko zaželeni mir. Pokoj njemu pepelu!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 20. zvečer.

Cetrtek, 25. nov. zaprt.
Petek 26. nov. Machbeth A.
Sobota, 27. nov. zaprt.
Nedelja, 28. nov. ob 15. Doktor Knock ali Triumf medicine. Ljudska predstava pri znižanih cenah, izv. — Ob 20. Kovarstvo in ljubezen. Premiera Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. zvečer.

Cetrtek 25. novembra: »Figarova svatba«. Red D.
Petek, 26. novembra: »Carmen«. B.
Sobota, 27. novembra: »Grofica Marica«. C.
Nedelja, 28. novembra: »Zidinja«. Premiera Izven.

Ponedeljek, 29. novembra: Zaprt.
Torek, 30. novembra: »Mrtve oči«. A.
Sreda, 1. decembra: Ob 16. »Prodana nevesta«. Ljudska predstava pri znižanih cenah Izv.
Abonente reda B opozarjamo na jutrišnjo predstavo »Carmen« v operi.

Dve premijeri v drami

Sinoči sta se vršili v drami kar dve premijeri. Dali so G. Courtelinovo endejansko burko »Stalni gost« in dvodejansko veseligrigisto pisatelja »Boubouroche«. Prva je precej nesmiselno zasnovana satira na sodišče in odvetnike. Kavarar toži svojo stalnega gosta, ki mu je s svojimi fikcijami prejel vse goste in ga končno se dejansko napelje tožiti si na pritisk sodnega sluga najame odvetnika. Sredi obravave prinese sluga uradni list, ki prinaša odlok, s katerim je državni pravdnik odpuščen in na njegovo mesto imenovan odvetnik, ki je pravkar končal zagovor svojega klijenta. Povsem nenaraven je nadaljni razplet igrice, ko prevzame odvetnik takoj mesto državnega pravdnika in pletira za obsodbo svojega prejšnjega klijenta.

Delo je že samo na sebi precej suhoparno in ni doseglo posebnega efekta, dasi so se igralci potrudili. Mestoma prepatetično se igra pa je spremenila satiro v farso. Dobri so bili v igri in maski g. Lipah kot kavarar Alfred, e. Ostrovič kot stalni gost, g. Levcar kot odvetnik in g. Jerman v vlogi predsednika senata. Nekaterim igralcem pripomneba, da so bolj jasno.

Precej boljše delo je dvodejanska Boubouroche, 33-letna dobitnica, malo debeljša boljzavestna in v punkto ženske ljubezni skrajno naiven, vztrajuje že osem let svojo metreso Adelo ter je trdno prepričan o njeni zvestobi. Adela pa ga že celih osem let vara z drugim in se nogaše iz neumnega teopa ko se ravno znel zabava z ljubimcem, pozvoji Boubouroche, ki mu je znanec v kavarni odprl oči in Adela naglo zaklene ljubimca v naložbo za pripravljen omaro, kjer ima stola mizo, luč, knjige in pijsko, da se ne določasi. Ko prilomasti v stanovanje užaljeni Boubouroche, se dela Adela užaljeno in že je navedel zopet prepričan o njeni nedolžnosti. V tem pa ugasne luč in Boubouroche zapazi svetilnikanje v omari; s tem je seveda tajnost razkrita. Ljubimec odide, razočarani Boubouroche joka, očita in prosi, Adela pa se dela užaljeno in namiguje, kot da gre za neko skrivnost, ki je ne sme izdati. Posreči se ji, da

prepriča lahkovernega prijatelja o svoji zvestobi. In tako premikasti Boubouroche znanca, ki je obdolžil Adelo nezvestobe, ter se vrne v objem pretežne punce.

G. Levcar je podal vlogo Boubourocha tehtno premišljeno in naravno, kolikor se je pač dalo. Posebno izvrstno je podal kavarne scene in končno sceno v Adelinem stanovanju. Ga. Nablocka je v vlogi Adele podal dober tip prevečne ženske, ki »vleče« naivnega možakarja. Tudi vsi ostali so rešili svoje vloge zadovoljivo. V splošnem je bila igra mnogo boljše kakor v »Stalnem gostu« in je dosegla popoln uspeh.

Obisk je bil dober.

Iz gledališke pisarne. Mozartova »Figarova svatba« spada med najboljše komične opere glasbene literature. Je razmeroma lahka in prikupljiva, pester vsebine, a verna slika Mozartove godbe. Opera je dosegla lani tudi v Ljubljani velik uspeh in jo je zato uprava vrstila tudi v letošnji repertoar. — V petek se ponovi »Carmen« z go. Thierryjevo v glavni vlogi, v nedeljo pa bo premiera slovite Halevyjeve opere »Zidinja«, poleg »Hugenotov« brez dvoma ena najbolj uspešnih oper starejših glasbene literature. Naslovno vlogo torej ga. Zaludova, ostale pa ga. Lovštevica ter gg. Orlov, Rumpel in Kovac.

Marija Groseljova, šale za male. Slikanica, založila Tiskovna zadruga, Cena 82 Din. Poleg ljubke »Čebeličice brenčelice«, ki smo jo naznanili pred par dnevi, je agilna Tiskovna zadruga za letošnje Miklavže in Božič izdala še eno slikanico, ki po lepoti prvo še skoraj prekaša. Slikanica vsebuje za otroke mnogo več kot pove to naslov. V živih, pestrih barvah nastopajo in igrarajo svoje burke razni škrtalčki in palčki, porodneži in navihanci, vsakdanji in bajni, dvo in četveronožci. Eni muzicirajo, drugi kvartajo, tretji mlatiš. Četrti se kregajo, itd. Vse pa razlaga s svojo živo besedo gđ. Groseljova. Slikanico šelimo vsem našim malčkom.

Poljski tenorist Jan Kiepara, nazvan drugi Caruso, poje v sredo zvečer v Zagrebu. Pevec je danes eden prvih stebrov Državne opere na Dunaju in je postavil v senco slovitega in priljubljenega Piccaverja, občutno pa je zmanjšal neled drugih odličnih pevcev, n. p. Slezaka.

Sarajevsko gledališče je otvorilo letošnje sezono z Nušićev »Tomajdo«. Zdej ima na sporedu Sremčev dramatisirani roman »Zona Zamfirova« in Kalmanovo opereto »Grofica Marica«.

Razstava Tomislava Krizmana v Beogradu. Znani zagrebški grafik, prof. Tomislav Krizman je razstavil svoj delo v Beogradu pod pokroviteljstvom društva ljubiteljev lepih umetnosti »Cvijeta Zuzorić«. Istočasno so v prestolici na ogled dela slikarice Sonje Kovadičeve, učenke slikarice Osibosa in nariškega prof. T. ...

Fran Bučar

Danes ponoči je preminul v splošni bolnici v Ljubljani režiser Narodnega gledališča in nekdanji slavni operni pevec gosp. Fran Bučar. Z njim je legel v grob zopet eden one generacije, ki je pod najneugodnejšimi razmerami in z največjo požrtvovalnostjo polagal temelje naši Taliji in od katere so si mnogi pridobili tudi priznanje tuje.

Starejši Ljubljancem se bodo gotovo še spominjali simpatičnega mladeniča, ki je nastopal v pevskih vlogah na odru Dramatičnega društva v Ljubljani. Njegov zvonik, obsejni glas, je že takrat vzbujal splošno pozornost. Toda v tistih časih je bila pot slovenskega gledališkega igralca še mnogo bolj trnjeva kakor je danes. Doma Bučar ni imel prilike za šolanje, in tako je moral v tujino. Mnogo slovenskih sinov in hčera je odšlo po isti poti v svet, a le malo se jih je zopet vrnilo. Med temi redkimi je bil pokojni Fran Bučar. S slavo ovenčan je po prevaru prihitel v domovino ter prevzel mesto opernega režiserja, ki jo je vestno vršil do zadnjega trenutka. Dolgoletno bivanje v tujini ni zatrl v njem njegove narodne zavesti. Vselej in povsod je pokazal, da je sin slovenskih staršev. Za gledališko umetnost je živel in umrl. Da je dosegla slovenska opera tako častno višino, je tudi njegova zasluga. Zato bo njegov spomin ostal vse dotlej, dokler bo slovenska opera pričala o delu svoje prve, ustvarjajoče generacije.

Fran Bučar je bil rojen 20. januarja leta 1861. kot sin narodnega odvetnika v Postojni. Po dovršenih študijah v Ljubljani

ni in na Dunaju je dobil mesto učitelja na nekdanji Obrtni šoli. Takrat je začel nastopati v Dramatičnem društvu, pri katerem je sodeloval kot pevec in igralec vse do svojega odhoda v tujino l. 1892. Kot tenorist je bil angažiran v Bratislavi, Olo-mucu, Lipskem in Darmstadtu. Leta 1900/01 je bil član dunajske dvorne opere, od koder je odšel nato v Weimar, Frankfurt, Köln in Berlin. Leta 1909 je opustil pevsko kari-jero ter se do svetovne vojne udeleževal kot višji režiser v Essenu, Colmarju in Gdansk. Po prevratu se je vrnil v domovino, kjer je svoje bogato znanje in izkušnje stavil v službo domači umetnosti in vneto sodeloval pri povzdigi ljubljanske opere. Bil je vzor vestnega moža, ki je strogo vršil svoje dolžnosti. Ljubljansko Narodno gledališče je izgubilo v njem raz-umnega in vestnega sodelavca.

Bodi mu lahka domača zemlja!

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: četrtek, 25. novembra 1926; katoličani: Katarina; pravoslavni: 12. novembra, Jovan, Milostivi; muslimani: 19. džumad - el - ula 1345; židje: 19. kisleva 5687.

Jutri: Petek, 26. novembra 1926; katoličani: Konrad; pravoslavni: 13. novembra, Jovan. Zlatousti; muslimani: 20. džumad - el - ula 1345; židje: 20. kisleva 5687.

DANASJNE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: Zaprt. — Opera: Figarova svatba. D.

Kinematografi: Matica: »Beg na troj-ki«. — Dvor: »Gospod brez prenočišča«. — Ideal: »Ali smemo molčati?«.

Predavanja: Ob 18. v justični palači dr. Škerlić o načrtih meščanskega zakona, na univerzi dr. Vurnik o nošah v srednjem veku.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Jutri: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Solnce zaide danes ob 16.23, vzide jutri ob 7.11 in zaide ob 16.23.

Mesec vzide ob 21.47, zaide jutri ob 12.13 in vzide ob 22.48.

Sport

Dve hazenski tekmi

V nedeljo 28. t. m. se srečata, kakor smo že kratko poročali, po daljšem presledku zopet Mura in Ilirija, in sicer v til-nalu za poudarjen pokal. Izvrstna forma Mure, katero je pokazala v svojih zadnjih tekmah, ko je premagala Ilirijo in Primorje, nam daje pravo, da bomo imeli priliko gledati v sportnem oziru prvotno in igro. Mura nastopi razen vratarice s kompletno prvo garnituro, ter gre v ta boj kot siguran favorit. Ilirija, lanskoletni zmagovalac v tem pokalnem turnirju, bo imela napram Muri jako težko stališče, osobito ker nekaj izvrstnih igralč, ki so tekmovala lansko leto, letos ne nastopi.

Z nedeljsko tekmo se zaključijo letošnji pokalni turnir, v katerem so nastopili Ilirija, Atena, Primorje in Mura. Mladinska družina Ilirije je izšla v ljubljanskem okrožju iz tega boja kot siguran zmagovalac. Njena družina je pokazala v obeh tekmah proti Ateni in Primorju naravno zmorno igro, ki je v marsikaterem oziru prekašala igre naših prvih družin. Upamo, da jo vidimo v isti formi igrati tudi proti Muri.

Tekma se vrši na igrišču Ilirije ob 15.30. V nedeljo dopoldne pa se odigra med družinama Atene in Ilirije prijateljska tekma, ki bo za zadnje srečanje obeh družin v letošnji sezoni. Tekme teh dveh klubov so bile v Ljubljani vedno predmet živahnega zanimanja ter so privabile vslednje številno publiko. Atena nastopi v svoji najmočnejši postavi ter bo Iliriji, ki bo morala postaviti radi popoldanske tekme nekaj rezerv, jako opasen protivnik. Tekma se vrši na prostoru Atene ob 11, in sicer le v slučaju ugodnega vremena.

njo, hčerko nesrečne »Črne žene«, ki je bila takisto postala žrtev njegove pohlepnosti.

Kdor bi bil to mislil, bi se bil motil. Kaj se je odigralo v tistem usodnem in odločilnem trenutku v duši grofa Kerberveja? Kake misli so mu drgetale v mozgu?

Človeška duša, je dejal pesnik, je globlja in skrivnostnejša kakor ocean. Če bi si grof mogel videti v dušo, bi bil gotovo presenečen nad velikansko izpremembo, ki se je v zadnjih mesecih izvršila v njem. Zdi se, da vlada med psihološkimi in fizičnimi pojavi neka analogija. Kakor se človek nikdar prav ne zave, kdaj so ga premogla leta in mu je starost izpodrinila svezost mladostnih lic, tudi ne more zaznati, da se mu je značaj tekoma časa spre-menil. V srcu smo globoko uverjeni, da se naša vnanost ni izpremenila, čeprav opazamo na svojih značajih iz mladih let, da jim je čas pisal prošlost v obraz.

Grof Kerberve je ukazal Hugeto ugrabiti. Zakaj? Da bi prikazal v posest »jenega premoženja. Ona mu je bila jamstvo, da se mu bo dolgoletna želja izpolnila, da celó več: Hugeta mu je bila predragocena talca v boju proti oblastvom.

Toda glej! Milina male Hugete je ustvarila čudež. Pomalem, ne da bi se sam zavedel kdaj, je jela izginjati njegova zločinska nrah, in od dne do dne je bolj čutil, kako neodoljivo blagodejen vpliv veje iz deklidine bližine.

Maurice Boue:

64

Skrivnosti »Črne žene«

Roman.

In tedaj je začul Noisy tik poleg sebe glas Morlona, ki mu je kriknil zmagoslavno nad uho:

— Jahta je v naši oblasti! ... Hitiva dol v kabine. — Tamkaj se mora nahajati Hugeta. Pogum, prijatelj, pogum! Ne obupaj, rešitev se bliža!

Tisti mah je velikanski val pljusknil čez krov. Neznanska sila razkač-nih elementov j pograbila Noisya in ga preden je mogel pomisliti na odpor, ga je val odplaval in potegnil seboj v črne globine...

V tem poslednjem trenutku zavesti je Noisyja prešinila le ena misel:

— Izgubljen sem!

Le en krik se mu je utrgal z umirajočih ust:

— Hugeta!

In kakor prikazen z onega sveta se je na krovu pojavila ženska postava...

Bila je Hugeta. Vsa bela in drgetajoča v trepetu viharja je stopila na mostič, in baš tisti hip se je izza oblakov prikazala luna in turobno posijala v drobceno vilo morja.

Za njo pa je stala zlovesča temna postava: grof Kerberve. In za njim še nekdo drugi v uniformi: mornar.

Tedajci se je razlegel v noč pretres-

ljiv krik, ki je obupno odjeknil z vseh strani:

— Ogenj! Na pomoč! Rešite se! Na ladji je zavrelo. Vsi vprek so kričali, hiteli kakor brez uma sem in tja in iskali rešitve.

— Bežite! Rešite se! je kriknil mornar grofu in Hugeti ter ju potisnil naprej.

— Kaj se je vendar pripetilo? je vprašal mirno Kerberve.

— Gospod grof, je odvrnil mornar z rezkim povdarkom, Yves je zanetil vžigalno vrvico, ki vodi do sodcev s smodnikom. Mar ne čujete?

— Zamolkni poki so pretresali ozračje. Tedaj šele se je grof zavedel. Že dolgo se je bal, da mu utegne priti oko pravice na sled; zato je dal Yvesu, svojemu novemu lakajju, ukaz, naj zapali smodnik, kadar bo sila najhujša.

In možak je menil, da je nastopil odločilni trenutek, ter je slepo izvršil dani ukaz.

— Brži! Coln! je zavpil mornar.

— Coln, je odvrnil grof začudeno. V tem viharju?

— To je edina možnost, da se rešite!

— Torej poskusimo!

V tem trenutku je pridrvel po stopnicah Jobic in za njim Morlon in Vignault. Očividno ni nihče opazil grofa in Hugete, zakaj planili so mimo njih naprej.

Tedajci se je ladja stresla. silovit sunek je vrzel naše prijatelje na tla in dušev val dima jim je udaril v oči.

In sedaj je bila vrsta na Jobicu, da je zakričal:

— Rešite se! Ladja goril! Strašna zmeda je zavladala na potaplajoči se jahti.

Jobicovi ljudje so čuli glas svojega poglavarja in se zavedli nevarnosti, ki jim je pretela.

Najneustrašnejši med njimi so se vrgli v morje in v blaznem strahu plavali proč od ladje. Le predobro jim je bilo znano, kaj jim preti v bližnjih prilikah. Če se ladja potaplja, se tvorijo v njeni bližini silno opasni vrtinci, ki pogoltnejo vsakogar, kdor se pravčasno ne umakne. Iz teh vrtincev ni rešitve; brez umišljenja potegne morje nesrečnika v globino in šele, ko se valovi umirijo, izplune ocean mrtva trupla na obalo...

Tedajci se začuje nova detonacija, hujska kakor vse ostale. Ognjen zubej je švignil iz jahte in s strašnim hruščem se je ladja razkrala na dvojce.

Po bliskovito se je bližal konec.

Z ometično naglico se je razkrali trup ladje pogreznil v morje. Gosti vrtinci dima so se vili pod oblake in razbiti kosi jamborov so leteli na vse strani. In z nji vred je izginila tudi Jobicova gusarka.

Tak je bil konec.

V tem trenutku se je zazdelo, da se je nevihta jela polegati. Kakor da ji je bilo dovolj uničenje. Oblaki so se pretržali in z brezbržno zvedavostjo je pokukala luna na raztresene ostanke nekdanj toli krasnih ladij.

Tupatam so plavali po morju mornarji ter iskali splavov in desk, ki bi jih rešile pred pogubo.

In tam daleč se je svetlikala bela pojava... Umirjeni valovi so jo lagotno zibali in se poigravali z njo... Bila je Hugeta...

Mrtva?

Valovi so vrgli nesrečno devojko da leč proč od kraja nesreče. Ze se je jela potapljati, valovi so jo zgrinjali nad njo — takrat pa jo je zgrabila od zadaj železna roka in jo potegnila na površino.

Ne, devojka ni bila še mrtva! Živela je! In njene od groze razprte oči so zazrle v rešitelju moža in spoznale v njem grofa Kerberveja.

— Pogum!... Pogum Hugeta! je s stisnjenim glasom grof bodril omagujočo devojko.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 25. novembra 1926.

— **Odlikovanja v ministru javnih del.** Razni višji funkcionarji ministrstva javnih del so odlikovani z redom Karagorgijeve zvezde, z redom Belega orla in z redom Sv. Save. Med drugimi je odlikovan direktor gradbene dirkcije v Ljubljani inž. Matija Kralj z redom Sv. Save IV. razreda.

— **Odlikovanje v naši vojski.** Odlikovana sta: z redom sv. Save V. stopnje zrakoplovno - tehnični kapitan II. kl. Josip Uličakar, z zlato kolajno za vojaške vrline pa zrakoplovni narednik pilot Bogomil Jaklič.

— **Imenovanja v zdravniški službi.** Dr. Ljudevit Merčun je imenovan za zdravnika pri splošni bolnici v Mariboru, dr. Adolf Zorec pa za zdravnika - pripravnika pri splošni bolnici v Ljubljani.

— **Iz državne službe.** Premeščena sta: skladiščnik Nikola Radočaj od carinarice v Skopju h glavni carinarnici v Ljubljani in skladiščnik Boža Koutič iz Ljubljane k carinarnici v Splitu; v višjo skupino je pomaknjen statistik dirkcije državne statistike v Beogradu Franc Kuster; za stalno predmetno učitelja na srednji tehnični šoli v Ljubljani je imenovana stalna učiteljica osnovne šole v Viču pri Dubrovniku Angela Kravos - Lombard; vpo-kojen je poštni uradnik v Gorjah pri Bledu Vinko Černe.

— **V naše državljanstvo** je sprejetih več ruskih emigrantov, med njimi tehnični uradnik pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru Fedor Odnoglavkov in dnevičar dirkcije državnih železnic v Ljubljani Vladimir Borisov.

— **Radikalni dom v Beogradu.** Beogradska »Pravda« poroča, da so radikali kupili hotel »Pariz« na Terazijah za 6 in pol milijona dinarjev. Hotel prenosujejo v radikalni dom, kjer bodo nameščeni biroji glavnega strankinega vodstva in klubski prostori.

— **Četrli letnik višjih pedagoških šol.** V finančni zakon za proračunsko leto je vstavljena določba, s katero se pooblašča prosvetni minister, da prihodnje šolsko leto otvori IV. letnik višjih pedagoških šol v Beogradu in Zagrebu. Določba ne navaja, da bi se priznal pedagoškim šolam značaj vseučiliških fakultet.

— **Nalezljive bolezni v Sloveniji.** Zadnja uradna statistična izkaz o nalezljivih boleznih v obeh oblastih v Sloveniji navajata, da je v ljubljanski oblasti precej razširjen legar, manj pa škrlatinke, davica in dušilni kašelj; v mariborski oblasti je manj slučajev tifuznih bolezni, več pa škrlatinke. V ljubljanski oblasti je bilo dne 31. oktobra 30 slučajev ošpic, največ v Kočevju (14) in Laškem (11), 66 slučajev tifuznih bolezni, največ v krškem srezu (23), logaškem (17) in novomeškem (14); 20 slučajev škrlatinke, v Ljubljani 10; 21 slučajev davice, v Ljubljani 7 in v novomeškem srezu 10, 58 slučajev dušilnega kašlja, 48 samo v breziškem srezu. Izkaz mariborske oblasti navaja, da je bilo 7. novembra 29 slučajev tifuznih bolezni, 2 slučajja griže, 57 slučajev škrlatinke, največ v Mariboru 10, v doljendavskem okraju 11 in v konjiškem 12; 5 slučajev ošpic v ljubljanskem okraju, 9 slučajev davice in 3 slučajja dušilnega kašlja.

— **Privatni izpiti na meščanskih šolah.** V smislu zadevnega ministrskega odloka se ne bodo več dovoljevali privatni izpiti na meščanskih šolah med šolskim letom, temveč le v rednih rokih v juniju in koncem avgusta. Prošnje je vlagati do 1. junija, odnosno do 15. avgusta in sicer za izpizte čez dva razreda pri velikem županu, čez en razred pri ravnateljstvu meščanske šole.

— **Nova razdejanja na Jesenicah.** Poročajo nam: V noči od 27. na 28. oktobra je radi silnih nalivov narasla Sava odnesla most, ki je vezal Javornik na Dobravo-Vintgar, Gorje, Bled. Obenem je odnesla tudi velikanske komplekse zemlje ter Stravosovo hišo. Upali smo že, da bo s tem povodnji konec, čemur pa žal ni bilo tako. V nedeljo dne 21. t. m. ter ponedeljek in torek so se zopet pričeli nalivi; Sava je z ogromno brzino naraščala ter trgala zopet velike kose zemlje. Pri Javorniskem mostu je na javorniški strani vzela še ne docela dograjeno hišo Reven, dočim je na dobavski strani odnesla ogromne plasti zemlje z drevjem ter cesto, ki je vezala Dobravo z Jesenicami pod Mežakijo. Tako nima Dobrava z Jesenicami nikake druge zveze nego po železnici, ki pa je tudi v nevarnosti, ako se povodenj še ponovi. Dobrovoči so s skupnimi močmi za silo zadrževali izpodisipavanje, kajti Sava je z vso silo pritiskala na nasprotni breg in ga izpodjedala. Le njim se imamo zahvaliti, da na tej progi še obstoja železniška zveza. — Nastala škoda je ogromna.

— **Smrtna železniška nesreča pri Kresnicah.** Sinoči so pripeljali v bolnico iz Kresnic neznanega, okoli 30 let starega mladca, ki je bil močno razmesarjen. Kakor so mogli ugotoviti, ga je okoli 19. povozil iz Ljubljane proti Zidanemu mostu vozovi tovorni vlak na nekem križišču. Mladenič se je v temi vozil s kolesom, a ni videl prihajajočega vlaka, ki ga je podrl in mu odtrgal desno nogo ter ga močno poškodoval po glavi. V ljubljanski bolnici je danes proti jutri umrl. Kdo bi bil ta mladenič, še niso mogli ugotoviti, ravnotako ne, kako je prišel pod vlak in ali gre za nesrečo ali samomor.

— **Značilen proces v Beogradu.** V Beogradu se pripravljata za naše razmere značilen proces. Vsem bo še v spominu, kako je g. Radić, ko je zasedel mesto prosvetnega ministra, z vso vehemenco preganjal vse, kar ni bilo v hrvatski separatistični rog in je zvesto stalo pod jugoslovenskim praporjem. Zlasti so trpeli učitelji na Hrvatskem, kjer so se vršila premeščanja in vpočitve kar na debelo. Za časa Radićevega ministirovanja je bilo izdanih nad tisoč dekretov o premeštitvah in

vpočitvah učiteljstva. V dobi najhujšega terorja je nastopilo v obrambo učiteljskih pravic in interesov glavno glasilo Udruženja jugoslovenskih učiteljev, v Beogradu izhajajoča »Narodna Prosveta«. List je v par številkah ostro kritiziral tako početje ter ožigosal partizansko postopanje nekaterih višjih uradnikov v prosvetnem ministru, predvsem poverjenikov iz hrvatskih pokrajin, ki so tako početje mirno trpeli, ne da bi kot kompetentni faktorji nastopili v obrambo učiteljskih pravic. Vsi ti so se čutili radi te upravičene kritike užaljene in so naperili proti »Narodni Prosveti« tiskovno tožbo. UJU je kot izdajatelj in urednik lista nastopilo dokaz resnice ter zbira z vso naglico dokazilni material. Kakor se doznava, ima zbranega že toliko materiala, da o izidu tožbe ni nakakega dvoma več. Razprava, ki se mora v kratkem vršiti, pa bo živo osvetlila razmere, kakoršne so uvedli Radićevci v našo prosveto. Proces bo tem značilnejši, ker bo obenem razkrinjal vso gnoblo takozvanega »sporazuma« in laži - prosveto radičevsko - radikalnih mogotcev.

— **Konkurzne zadeve.** Okrožno sodišče v Celju je odpravilo konkurz nad premoženjem trgovke Polde Laznik v Hrastniku, razglasilo pa je konkurz nad premoženjem Elize Šerakove, trgovke v Konjicah. Prijavni rok do 15. januarja 1927 na okrožno sodišče v Celju.

— **Likvidacija zadruge.** Obrtna nakupovalna in prodajna zadruga v Celju, reg. z. o. z. v Celju, se je razdružila ter je prešla v likvidacijo. Unpiki se naj prijavijo do 15. decembra 1926 pri likvidatorju.

— **Za dimnikarje!** »Uradni list« objavlja pravilnik za izvrševanje dimnikarskega obrta v kraljevini SHS. Vsa kraljevina je razdeljena v dimnikarske okoliše, kjer sme biti samo en dimnikar. Okoliše določijo županijska oblast. V večjih mestih se morajo dimniki ometati vsak mesec enkrat. Čas za ometanje je določen od 7. jutraj do 11. dopoldne in od 13. do 17. Pravičnik stopi 30 dni po objavi v veljavo.

— **Nelublo pomoto** nam je natvezil včeraj tiskarski škrat. Skviram nam je podpis naše sotrudnice, mladinske pisateljice Marije Grošljeve, ki nam je poslala prigodni sestavek ob 20letnici Gregorčičeve smrti, v M. Gudičevu, čeprav take pisateljice naša literarna zgodovina ne pozna.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je umrla v Ljubljani gdnja. Vanda Reitz. Pogreb bo v petek ob 2. popoldne iz Gosposke ulice šte. 10. Blag ji spomin! Zatojčim naše iskreno sožalje!

— **Vsa županstva v Sloveniji** prosijo od bor društva »Kuratori slepih«, da se sedaj, ko sestavljajo proračune, vsaj z majhno vsoto spomnijo tudi »Doma slepih« v Ljubljani. Ta dom namerava zgraditi društvo v Ljubljani, da uresniči staro željo slovenskih slepcev, da dobe za življenje potrebno izobrazbo in pouk na domačih tleh. — Prispevki naj se pošljejo po položnicah poštne hranilnice, ki jih prodaja vsaka pošta. — Kuratorji imajo ček. račun. št. 14672.

— **Iz Kranja** nam poročajo: Narodna čitalnica in Sokolsko društvo bosta priredila v zimski sezoni plesne večere, ki se bodo vršili pri pogrnjenih mizah vsako soboto od pol 9. dalje v gledališki dvorani Narodnega doma. Prvi plesni večer bo v soboto 27. t. m. Na razpolago bo plesni učitelj. Po članih vpeljani gosti dobrodošli!

Iz Ljubljane

— **Na narodni praznik 1. decembra** se vrši v veliki uniojski dvorani ena najlepših koncertnih prireditvev letošnje sezone — novinarski koncert. Kakor smo že javili, nastopijo na koncertu poleg Orkestralnega društva pevski zbori Glasbene Matice, Ljubljanskega Zvona in Slavca z izbranim sporedom. Orkestralno društvo bo izvajalo par popolnoma novih kompozicij našega priznanega komponista g. Adamiča. Poleg tega nastopi violinska virtuoziinja ga. Fanika Brandlova, ki je na svojih koncertih v Beogradu, Zagrebu, Mariboru in v inozemstvu na Dunaju, Gradcu in Trstu dosegla velike uspehe. Koncert bo tako nudil res umetniški užitek in smo prepričani, da bo ljubljanska publika tudi letos napolnila uniojsko dvorano in to tembolj, ker je čisti dobiček namenjen novinarskemu pokojninskemu fondu.

— **Vreme.** Včeraj 24. t. m. je ob 21. kazal barometer 766,3, termometer + 9,9° C. — Danes jutraj barometer 764,5, termometer + 7° C. — Popoldne barometer 765, termometer + 11° C. Deževno.

— **Deložirani bacili.** Naročnik nam sporoča skoro neverjetno vest, da so pri neki izmed zadnjih deložacij postreški postavili na cesto med druge predmete tudi več steklenic z legarjevinami bacili. Zgodila bi se lahko velika nesreča, ako bi se kaka steklenica ubila. In pri tem najbrž niso vedeli, kako nevarne predmete prenašajo.

— **Bleiwelsova cesta** je, kakor znano, državna last in v državni upravi. Zato se danes nihče ne čudi, da je že skoro najslabša cesta v mestu, čeprav bi bila lahko ena najlepših. Ali res ni nobenega načina, ki bi državno upravo privedel do tega, da bi Bleiwelsovi cesti posvetila več pozornosti? Vsekakor pa je treba čim prej popraviti in razširiti prehode, ker današnji razum morda ti volskega mislo vredni nič. Morda najslabši je licejski, dasti bi morali baš za njega posebno skrbeti, ker ga rabi vsak dan več sto deklic.

— **Brezposelnost v trgovski stroki** se žal pojavlja že tudi v Ljubljani. Promet je vedno manjši, kupci vedno bolj redki. Dozdat so trgovci večinoma kljub temu še obdržali svoje osebe, ker so se nadejali, da se bodo razmere vendar še zboljšale. Ker pa so izgledali vedno slabši, so se zdaj tudi nekateri trgovci, čeprav s težkim srcem, odločili za redukcijo svojega oseb-

ja. Kakor nam poročajo, je bilo za januar-ski termin odpovedano cel vrsti trgovskih sotrudnikov. Neka sama večja manufaktirna trgovina je odpovedala petim nastavljenjem.

— **Živinski sejem v Ljubljani.** V Ljubljani se vrši prihodnji, to je prvi decemberski sejem za živino, v sredo dne 1. decembra t. l.

— **Orkestralno društvo Glasbene Matice** nujno prosi vse svoje člane godalnega orkestra, 2 flauti, oboo in klarinet, da se točno in zanesljivo udeležijo skupne vaje v petek dne 26. t. m., ker je novinarski koncert pred duri.

— **Milenko Vidović dospe v Ljubljano** z brzovlakom v soboto 27. t. m. ob 11. dopoldne. Vidovićev klub vlnudo poziva zastopnike vseh kulturnih društev, javnost in vse člane, da pozdravijo velikega ljudskega učitelja že na kolodvoru. Pokažimo, da znamo ceniti kulturno delo med našim narodom. — Vidovićev klub.

— **Veterinarski bakteriološki zavod v Ljubljani.** Akcija, da se ustanovi v Ljubljani prepotrebni veterinarski bakteriološki zavod, se bliža končni realizaciji. Tak zavod potrebuje Ljubljana že z ozirom na živahni izvoz živine v inozemstvo in z ozirom na nje obnejni položaj. V »Uradnem Listu« je sedaj objavljen razglas glede nastanitve tega zavoda. Zavod vzame v najem zgradbo ali stanovanje obstoječe iz najmanj petih sob.

— **Poroča.** Poročil se je generalštabni polkovnik g. Petar Nedeljković z go. Angeo Tičak. roj. Hajnrihar. Obilo sreče!

— **Predavanja umetnostno - zgodovinskega društva.** Tretje predavanje se vrši danes v četrtek ob 18. v univerzitetni zbornici. Predava dr. Stanko Vurrik o zgodovini noše v srednjem veku. Vstopnice pri blagajni. Dijaški 3 dinarje.

— **Pevski odsek Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj** priredi letos v kazinski dvorani Miklavžev večer za otroke 5. decembra od 16. do 18. Stariši, ki nameravajo pripeljati svoje otroke, naj se zglašje v teku tega meseca v dvorski knjižnici ob delavniških med 17. in 19. uro. Ker ima društvo popolnoma nove obleke za ta večer, zato bo tudi nastop Miklavžev zelo sijajen. 1059n

— **Prednaki zbor Ljubljanskega Sokola** ponovno opozarja in vabi cenjene rditelje in prijatelje sokolskega naraščaja na tekmo moške dece, ki se vrši v nedeljo dne 28. t. m. točno ob 10. dopoldne v društveni telovadnici v Narodnem domu. Vstopnina 3 Din v korist zletnega fonda moške dece. 1058n

— **Drobna policijska kronika.** Aretirana je bila neka ženska radi žaljenja Velikantstva. Drugih aretacij včeraj ni bilo. Pet oseb, katerim je neki Janez držal čof, je po noči silno razburjalo, čeprav je močno deževalo. Nekateri trgovci ne izvajajo točno sklepa ljubljanskega gremija glede zapiranja trgovin. Za kontrolo naprošena policija je sedaj ovadila 6 trgovcev radi prestopka obrtnega reda. Šest lastnikov vozil je ovadenih radi prestopka cestnoličjskega reda.

— **Usoda neznanke krave.** Kakor smo že pred dnevi javili, je neznan mladenič pripeljal v Hercegov hlev na Gosposvetki cesti staro in mršavo kravo. Vse poizvedbe po lastniku so doslej ostale brez uspeha. Včeraj je krava poginila in jo je nocoj odpeljal konjač. Domnevajo, da je skušal lastnik kravo, ki je bila najbrže bolna, skrivaj prodati kakemu ljubljanskemu mesarju.

— **Draga šala mesarskih pomočnikov.** V mestni glavnični sta si dovolila dva mesarska pomočnika šalo, za katero bosta morala odgovarjati še pred sodiščem radi omejevanja osebne svobode. Svojega tovariša Lojzeta V. — vsi trije koljejo živino za vojaštvo — sta priklicala k sebi. Prvi je vrgel okoli njegovega pasu vrvi, a drugi ga je z dvigalom dvignil dva metra visoko. Pustila sta ga tako viseti, dokler ga ni rešil poslovodja. Lojze pravi, da je imel med visenjem neprijetne občutke, tudi hude bolečine.

Danes

„Beg na trojki“
ELITNI KINO MATICA

Iz Celja

— **Redni sestanek članov SDS za Celje - Okolico** bo danes v četrtek zvečer ob 20. uri pri Permozerju v Gaberju.

— **Letni živinski in kramarski sejem v Celju** bo v torek dne 30. novembra.

— **Razstava slovenskih čipk in čipkarskih izdelkov** se vrši 4. in 5. decembra v risalnici meščanske šole v Celju. Ker je večina čipkarij iz krajev, kjer je divjala strahota poplavl, prosimo, da bi cenj. dame razstavo pridno poselele. Razstava bo odprta v soboto od 1. do 6. popoldne, v nedeljo pa od 8. do 12. ure in od 1. do 6.

— **Proslava Ujedinjenja.** Mestna »Or-juna« v Celju priredi dne 1. decembra ob 11. dopoldne slavnostno matinejo. Na programu je slavnostni govor, deklaracije in petje. Sodeluje tenorist mariborske opere g. Peter Burja. spremlja ga na klavirju celjska rojakinja gdnja. Kocuvanova.

— **Umri je v Celju** v starosti 62 let g. dr. Karol Balogh. V predvojni letih je med celjskim nemštvom izbral važno vlogo ter se tudi dejansko udeleževal bojev proti Slovincem. Bil je nekaj časa tudi urednik pokojne »Deutsche Wacht« v Celju. Po prevaru se je izselil v Gradec, odkoder pa se je kmalu vrnil bolan in v pomankanju zopet nazaj v Celje k sorodnikom. Sedaj ga je rešila smrt boleznii in trpljenja. N. v. m. p.

— **Mestno gledališče.** V torek so igrali domači igralci Langerjevo »Periferijo«.

Precej težka igra se je igrala prav povoljno ob razprodanem gledališču. »Periferija« se ponovi v nedeljo 28. novembra ob pol 4. popoldne pri nižjih cenah.

Iz Maribora

— **Razstava akademskega slikarja Ante Trstenjaka,** našega ožjega rojaka, bo otvorjena v soboto dopoldne v kazinski dvorani. Razstava bo obsegala motivacije iz domačih pokrajin, zlasti iz Prekije, Slovenskih goric in nekatera izbrana dela z Jadrana. Ker bo razstava odprta samo teden dni, opozarjamo že danes na njo vse prijatelje lepe umetnosti s pozivom, da si jo ogledajo.

— **Zanimiv koncert** bo vsekakor novinarski koncert dne 1. decembra t. l. v Narodnem gledališču. Na koncertu, kojega čisti dobiček je namenjen za novinarski pokojninski fond, nastopijo pevski zbori »Glasbene Matice«, »Jadrana« in »Mariborac«. Za koncert vlada že danes vsestransko zanimanje. S predprodajo vstopnic se bo te dni pričelo. Da ne bo prevelikega navala pri večerni blagajni, priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji pri gledališki blagajni.

— **Zanimivo predavanje v Ljudski univerzi.** Jutri, v petek, dne 26. t. m. se vrši v ljudski univerzi izredno zanimivo predavanje. Predaval bo kazniški ravnatelj g. J. Vrabl o kazni v preteklosti in njenem pomenu v sedanjosti. Predavatelj, ki je znan kot dober poznavalec sodobnih juridčnih vprašanj, bo sigurno obdelal to že samo na sebi zanimivo snov tako, da ga bo vsakdo z veseljem poslušal. Predavanje se prične točno ob 20. v mali kazinski dvorani.

— **Klub svobodomislecev.** Mariborski socialisti so pokrenili akcijo za zgradbo krematorija v Jugoslaviji. V to svrhu so ustanovili poseben klub svobodomislecev, ki šteje baje že doslej samo v Mariboru krog 800 članov. Slične klube nameravajo ustanoviti v vseh večjih krajih ter zbirati sredstva, da se čimprej zgradi vsaj en krematorij v Jugoslaviji.

Gospodarstvo Protestno zborovanje obrtništva

Dne 8. decembra t. l. bo priredila Zveza obrtnih zadrug in obrtniške organizacije ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani protestno zborovanje proti šušmarstvu, državnim delavnicam in zavodom, ki vzdržujejo obrtne delavnice; protestigalo pa bo tudi proti obrtnim oblastem, ki doslej niso pokazale nikakega razumevanja za obrtniške težnje in ki nosijo v dokajšnji meri krivdo, da se je šušmarstvo tako razpisalo, da resno ogroža obrtništvo in da se nahaja obrtnik v skoraj brezpravnem stanju.

Gospodarska moč našega obrtništva pada, v vseh obrtnih strokah vlada velik zastoj, ker je obrt postala predmet splošnega izkoriščanja. Obrt služi danes mnogim kot sredstvo, iz katerega črpaajo takozvane »postranske zaslužke«, na račun obrti se vzdržujejo humanitarni zavodi, ki imajo predvsem nalogo vzgajati mladino, državna uprava sama zopet oškoduje obrt s tem, da vzdržuje obrtne delavnice, pri vsem tem pa merodajni faktorji, ki so poklicani, da pospešujejo obrt in jo ščitijo pred izkoriščanjem — molčijo in na vse ovadbe, prošnje in priitžbe, ki jih vlagajo obrtne zadruge in druge obrtniške korporacije ne smatrajo niti za potrebno, da bi zadostile vsaj določbi št. 147. o. r.

Vsi klci obrtništva, naj se ga zaščititi in naj se mu da, kar mu gre, so ostali brez odmeva. Zato pa bo obrtništvo na protestnem zborovanju 8. decembra zahtevalo, da se usmeri zaščita upravičenega obrtnika tako kot zahteva realno življenje. Obrtništvo ne bo več trpelo, da se bo napram njemu operiralo s suhim paragrafi — pač pa hoče videti v obrtnih oblasteh pravno oporo proti vsem, ki obrt izkoriščajo.

Obrtništvo hoče pravico! Zato naj dne 8. decembra na protestnem zborovanju napolni dvorano Mestnega doma in poudari s tem tudi svojo zahtevo, da mora biti dosedanjega sistematičnega ubijanja obrti konec. Na zborovanje naj v čim večjem številu pride tudi obrtništvo iz vseh podeželskih krajev. — Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Kvarne posledice naraščanja francoskega franka

Ko se je sestavila pod predsedstvom Raimunda Poincareja vlada velike koncentracije, si je stavila kot svojo glavno nalogo, da reši francosko gospodarsko grozečega propadanja in popravli francosko valuto. Energijen napor vlade je naletel na razumevanje vseh strank. Posrečilo se ji je, da ustavi nadozvedanje francoskega franka, ki je padel že skoraj na nivo jugoslovenskega Dinarja. Kljub vseobčji gospodarski krizi, ki je zajela vse evropske države in težkim notranjepolitičnim razmeram se je frank tekono par mesecev popravil za nad 100% in je danes vreden že dva Din. Kakor kažejo vsa znamenja, se to naraščanje in dvigvanje francoske valute še nadaljuje. Rapiden porast francoske valute pa je rodil že tudi kvarne posledice. Pariz in ostala Francija danes nista več Eldorado tujcev, ki so trumoma prihajali in za cen denar nakupovali najrazličnejše blago. Tujci danes, ko je postal frank zopet drag, trumoma zapuščajo Paris. Vse kupčije nazadujejo in številna naročila, ki so še pred par meseci prihajala iz inozemstva, izostajajo. Francija je bila doslej ena redkih držav, ki ni občutila brezposelnosti. Sedaj pa se je pojavilo tudi to veliko socialno zlo. Velika podjetja odpuščajo radi omejitve obratovanja delavstva, nekatera pa so sploh morala ustaviti vse obrat. Samo v Parizu je že nad 50.000 brezposelnih. Francoski gospodarski krogi go se radi tega obrnili s posebno spomenico na vlado, v kateri zahtevajo, naj obdrži francoski frank vsaj nekaj časa na sedanjii višini, da se usta-

lijo gospodarske razmere, ker preti sicer pri nadaljnjem rapidnem naraščanju valute neizbežna in težka gospodarska kriza.

— **g Vpisovanje delnic Obrtne banke.** 1. decembra se prične vpisovanje delnic Obrtne banke, za katero vlada povsod veliko zanimanje. Osnovna glavnica znaša 75 mil. Din. Najprej bo vpisanih samo 37 mil. Država prevzema 40% vseh delnic, obrtniki in obrtniške organizacije 51%, ostale pa prijatelji obrtniškega stanu. Delnice so po 200 Din nominalne. Pri vpisovanju se plača 20% in 5 Din od vsake delnice za ustanovne stroške. V Ljubljani bosta opravljali vpisovanje Ljubljanska kreditna banka in Obrtna banka. Zanimivo je, da se zanima za Obrtno banko tudi inozemstvo, dasi še ni ustanovljena.

— **g Naše bankarstvo.** Znani strokovnjak dr. M. Nedeljković priobčuje v zadnji številki »Ekonomista« zanimiv članek, iz katerega posnemamo, da je skrahiralo lan i letos v naši državi 9 bank. Poleg tega je še mnogo bank, ki stoje tik pred polomom: Konec lanskega leta je bilo v naši državi 686 denarnih zavodov z 258 podružnic. Vplačani kapital vseh denarnih zavodov je znašal konec lanskega leta 2.011 mil. Din. rezervni fond pa 2.554 mil. Povprečno odpade torej na vsako banko 4 milijone. Pri nas prevladuje tip malih bank. Bank s kapitalom nad 5 milijonov je v naši državi 57, ostale so šibkeje. Nad polovico delniškega kapitala (1.258 mil.) je v rokah malih bank. Zanimivo je tudi, da je razmerje med domačim in tujim kapitalom 1:4.

— **g Uvozna statistika za drugo polovico letošnjega leta.** Trgovinsko ministruvo je začelo sestavljati statistiko našega uvoza v drugi polovici tekočega leta. Ker je bil uvoz inozemskega blaga velik, bo statistika zelo obsejna.

— **g Vrednost denarnih pošilj.** Poštni minister je predložil ministrskemu svetu osnutek zakona, ki določa stroge kazni za vsakogar, kdor označi na poštne pošiljke manjšo vrednost kot je v resnici.

— **g Pasiva avstrijskih železnic.** Avstrijska železniška uprava namerava opustiti več lokalnih prog, ki so radi razvoja avtomobilskega prometa pasivne.

— **g Vinska razstava in sejem v Ivanj-kovcih.** Vinarska zadruga »Jerusalemčani« v Ivanjovcih priredi 9. decembra t. l. v restavracijski dvorani tik kolodvoru vinski sejem in razstavo. Prijavljenih je že nad sto vrst vina iz ormoškega in ljubomerskega okraja, pričakuje se pa še precejšnje število prijav. Interesenti bodo imeli tako priliko spoznati letošnji pridelek, videli pa bodo tudi še, kar je preostalo od letnika 1925. Ivanjovci leže sredi ormoško - ljubomerskih vinogradov, razstavni prostor je tik kolodvoru, tako da je prireditvev neodvisna od vremena. Železniške zveze so na vse strani zelo ugodne.

— **g Madžarska pšenica za poplavljen-ce.** 19. t. m. je prispelo v Bijeli Manastir v Baranji 25 vagonov pšenice, ki so jo poslali Madžari kot prispevek za naše poplavljenice v Barani. Nacionalistični krogi so ogorčeni, da so naše oblasti to žito sprejele.

— **g Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 29. t. m. ponudbe za dobavo 130 m³ janskega lesa; dirkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju pa za dobavo borovega lesa (hlo-dov). — Vršile se bodo ofertalne licitacije: dne 2. decembra pri dirkciji državnih železnic v Ljubljani glede oddaje izvršitve kleparških in krovskih del ter dobave k temu potrebnega materiala; dne 11. decembra glede dobave Böhlerjevih pristojev in rezervnih delov ter glede dobave 1 plošče iz bronu v teži ca. 420 kg; dne 20. decembra glede dobave odlitkov iz sive litine, neobdelanih, dne 21. decembra pa glede dobave 1670 komadov polžastih vzmeti in glede dobave železne pločevine za kotle. Podrobnosti v pisarni Zbornice za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani.

Iz političnih govorov

Stepan Radić je v svojem govoru v Mostarju udrihal tudi po partizanstvu v državni upravi, zlasti v železnici. Nikjer bi se ne smeli nastavljati uradniki s strankarskih vidikov, ampak le po možnosti in strokovni usposobljenosti. — Nobena oseba ne sprememba bi se ne smela izvršiti iz strankarskih motivov. Take so besede — a dejanja? O, prav noben uradnik in javni funkcionar še ni bil po radičevski zaslugi odstavljen ali prestavljen iz strankarstva!

Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je v volilnem govoru, ki ga je imel v nedeljo v Kecskemetu, obžaloval usodo treh milijonov Madžarov, ki se nahajajo izven svetih mej Magyarorszaga. Zahteval je za ne avtonomijo in samoodločbo. Kaj pač bi storil grof Bethlen pred prevratom, ako bi kdok takrat zahteval avtonomijo za onih 12 milijonov Slovkov. Srbohrvatov in Rumunov, ki so ječali pod madžarsko pestjo? Okrivil bi ga veleizdaj in dal zapreti. Na istem shodu je govoril Bethlen o propadanju parlamentarizma. Vso krivdo je zvalil na splošno volilno pravico in iz tega seveda sklepal, kaka sreča je za Madžare, da jih je gospoda obvarovala pred tem zborom...

V nedeljo so svečano praznovali desetletnico smrti Franca Jožeta seveda tudi dunajski monarhisti. Njihov predsednik Wolf je v svojem govoru dokazoval, da je vse današnje korupcije v Avstriji krivo to, ker ni več cesarja. V desetih letih bo Avstrija zopet monarhija in potem bo vse dobro...

Nemci iz rajha, ki žive na Dunaju, so obiskali v nedeljo, ko je bil evanđeljski dan mrtvih, grobove na Dunaju pokopanih nemških vojakov. Dunajski nemški poslanik je imel govor, v katerem je izjavil, da je ges

To in ono

Igralka na potu

V Ameriki imajo prvovrstna gledališča, nimajo pa tudi prvovrstnih gledaliških umetnikov. Zato vedno vabijo na gostovanja znamenite evropske pevce in pevke, igralce in igralko, ki se vedno radi odzovejo in veselo romajo preko velike luže po čast in dolarje. Te dni se odpravljajo na ameriško gostovanje tudi slovita francoska igralka Cecile Sorel. Bila je že parkrat tam, pa se je zlasti spoznala in sprijaznila z ameriško reklamno. In sedaj jo prav spretno aranžira sama. Vsi francoski in newyorški listi so polni slik in vesti o njenih pripravah za dolgo pot.

Pred vsem skrbi za to, da vsa Amerika izve, kako je ona sicer ponosna na to, da je slavna umetnica Cecile Sorel, da pa je v privatnem življenju še več, namreč grofica Segur, ker jo je nedavno poročil grof Segur, eden najuglednejših članov prastarega francoskega plemstva. Dalje mora zanimati Ameriko, da je umetnica tako premožna, da si je lahko na nedavni licitaciji za pol milijona frankov kupila posteljo, v kateri je sanjala in grešila slovita prijateljica francoskih kraljev, gospa Dubarryjeva. Tudi to posteljo bo vzela seboj v Ameriko.

Igralkino spremstvo bodo tvorili na potovanju poleg moža, grofa Segurja: 2 tajnika, 2 frizerki, 2 maserki, 3 komornice, 3 detektivni in nad 100 gledaliških igralcev in igralk. Rumunska kraljica naj se v tem oziru kar skrije. Tudi glede toalet, o katerih so ameriški listi ob prihodu kraljice Marije toliko pisali, bo gospa Sorel-Segur mnogo bolj imenitna. Sporočila namreč, da bo vzela seboj 27 uličnih in 97 večernih toalet, 18 plaščev, 33 klobukov, 100 parov nogavic, 123 parov čevljev in 70 parov rokavic. Vse to bo spravljeno v 127 kovčkah...

Velikanski angleški parnik se je potopil

to smo čitali pred enim mesecem. Vendar ni bil to parnik, ki je vozil med drugim tudi veliko pošiljko dežnih plaščev za tvrdo Drago Schwab v Ljubljani. Plašči so te dni prispeli in so na prodaj po najnižjih cenah.

Spolne bolezni v Pragi

V tork se je vršila v Pragi pod predsedstvom praškega župana dr. Baške seja zdravstvenih organov, na kateri se je razpravljalo o aktualnih vprašanjih borbe proti spolnim boleznim. Seje so se udeležili poleg zastopnikov ministrstva narodnega zdravja in društva za zatiranje spolnih bolezni številni odlični zdravniki. Sklenjeno je bilo ustanoviti v Pragi poleg že obstoječih še več posvetovalnic, v katerih dobe spolno bolni brezplačne zdravniške nasvete. Dalje se ustanovi zavetišče za spolno bolne ženske, ki se bodo tam pod strogim zdravniškim nadzorstvom brezplačno lečile.

Praška policija bo morala odlej saj enkrat na teden pregledati vse hotele, bare in druge nočne lokale. Na seji je bilo ugotovljeno zanimivo dejstvo, da so spolne bolezni mnogo bolj razširjene med uradnicami in soprogami slaboplačanih mož kakor pa med prostitutkami. Ne gre pri tem le za tajno prostitucijo v ožjem smislu, ne samo za one ženske, ki se redno prodajajo. Deklica, ki ne more dobiti dela ali pa vsaj ne takega, ki jo bo preživljal, in žena, ki je nesrečna v zakonu, pri tem pa nima kaj obličja in mora še stradati, bosta le prečesto podlegli skušnjavi, da prideta do denarja, ne da bi se obenem tudi duševno prostituirali. Spolne bolezni, ki se širijo med temi nesrečnicami, so najbolj nevarne, ker se zanesejo v rodbino. Zato je konfe-

renca zahtevala, naj zdravstvena policija posveti posebno pažnjo baš temu socialnemu zlu. Pred sem pa naj zapre po nočnih lokalih takozvane »bokse«, to je lože in separeje, ki so prava gnezda za tajno prostitucijo.

Drzen rop na kolodvoru

Pismonoša Suk iz Predmečja na Češkem je nesel v ponedeljek zvečer pošto na postajo v Kraljevem gradu. Poleg pisem je imel v plombirani torbi tudi denarno pošiljatev v znesku 127.000 Kč in priporočilno pošiljko za tvrdo Baťa. Pismošina je šel ves čas ob železniški progi, ki je bila dobro razsvetljena. Pred kolodvorom v Kraljevem gradu so čakali potniki na vlak. Ko je prišel pismošina do postnega vagona, stoječega na progi kakih 50 korakov od kolodvorskega poslopja, je skočil iz teme neznanec in hotel iztrgati pismošino torbo. Toda pismošina je torbo krepko držal. Napadalec ga je udaril dvakrat z debelo palico po glavi, na kar je pismošina omahnil in izpustil torbo.

Napadalec je z bogatim plenom pobegnil. Pismošina, ki se kljub udarcem po glavi ni onesvestil, je začel klicati na pomoč. Potniki si pa niso upali zasledovati zločinca, ker so se bali, da začne streljati. Tako je napadalec srečno odnesel pete. Alarmirano orožništvo ga zasleduje.

Dvojni roparski umor

V mirnem vzhodnoslovaškem mestecu Sečovu se je odigrala v ponedeljek krvava tragedija, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Umorjena sta bila zakonca Weissberger. Roparski umor je odkril podnajemnik Klein, ko je prišel ponoči domov. V kuhinji je našel v mlaki krvi 72letno staro, v sobi pa okrvavljeno truplo njenega moža, 78-letnega Jakoba Weissbergerja. Oba sta bila umorjena s sekiro.

Očividno gre za roparski umor, kajti stanovanju je bilo vse razmetano. Morila sta morala biti dva. Weissbergerjeva sta živila v skromnih razmerah in zato roparja nista prišla na svoj račun. Odnosla sta samo par stotakov. Ker Weissbergerjeva nista imela sredstev, sta morala vzeti podnajemnika. Orožništvo je napelo vse sile, da izsledit morila, toda doslej je bilo vse prizadevanje zaman. Roparja sta brez sledu izginila.

Spomini Napoleonovega komornika

Znani francoski zgodovinar profesor Micheau je objavil nedavno spomine najzvestejšega Napoleonovega komornika, mameluka Alija. Spomine so hranili Alijevi sinovi in vnuki, ki so podedovali po komorniku toliko, da so ustanovili v Parizu in Bordeauxu solidne trgovine. Ker jim denarja ni primanjkovalo, so odklanjali vsako ponudbo glede prodaje očetovih spominov. Naposled je prof. Micheau dobil in objavil te zgodovinske dokumente, iz katerih so razvidne vse podrobnosti Napoleonovega zasebnega življenja. Zanimivo je, da mameluk Ali ni bil Turek, marveč Francoz. Napoleon je imel navado nazivati vse svoje osebene stražarje mameluke. S tem je hotel posnemati turške sultane. Ali se je pisal v resnici Louis Etienne Saint-Denis in se je udeležil vseh Napoleonovih vojn. Na otoku Sv. Helene ga je Napoleon imenoval svojim osebnim tajnikom in tako je bil Ali informiran o vseh intimnostih Napoleonovega življenja.

Ali opisuje v svojih spominih Napoleonovo življenje v izgnanstvu na Sv. Heleni. Cesarja je izgnanstvo tako potrla, da čisto vso noč ni mogel za-

tisniti oči. Ali je moral vso korespondenco prepisovati, ker Napoleon ni mogel čitati svojih diktatov, ki so jih pisali tajniki. Bil je zelo nervozen in zato je diktil tako hitro, da so ga tajniki komaj dohajali. Napoleonu se je posrečilo pred odhodom na Sv. Heleno skriti vse dragulje in tudi večji znesek v gotovini, tako da je bil tudi v prognanstvu dobro preskrbljen z denarjem. Hotel je pobegniti v Ameriko in zato je zašil v obleko 10 velikih brljantov v vrednosti 100.000 zlatih frankov. Teh 100 tisoč frankov je zapustil svojim zvestim služabnikom, ki so mu sledili v prognanstvo.

Politični umori v Sofiji

V nedeljo zjutraj so neznani zločinci umorili v Sofiji predsednika sofijske Kmetijske družbe, bivšega občinskega svetnika in rez. kapetana Kostodorova. Njegovo truplo so našli v neki zakotni ulici. Na glavi so se poznali sledovi udarcev z železnim predmetom. Oblasti domnevajo, da gre za umor iz političnih motivov. Todorov je bil znan kot vnet pristajač pokojnega Stambolijskega in tudi pod novim režimom ni zatajil svojega političnega prepričanja. Zadnje čase je dobival grozilna pisma, v katerih so ga anonični politični nasprotniki pozivali, naj opusti agitacijo za zemljoradniško stranko. Ker se za te grožnje ni zmedil, ga je doletela usoda mnogih drugih bolgarskih politikov, ki so postali žrtve razdrapanih razmer in političnih strasti.

Skoraj istočasno sta dva neznana napadalec ubila v neki drugi ulici stražnika Jotova, ki je nič hudega sluteč opravljal svojo službo. Napadalec sta oddala iz zasede nanj šest strellov. Pet krogel je zadelo stražnika v hrbet. Še sta pa v vrat. Jotov je bil takoj mrtev. Napadalec sta brez sledu izginila. Oblasti domnevajo, da ima tudi ta umor politično ozadje. Razjarjeni komunisti, ki so tudi pri zadnjih okrožnih volitvah pogoreli, skušajo povzročiti nemire in zato so začeli napadati varnostne organe.

× Telefonska centrala zakrivila smrt. Angleški listi poročajo o zanimivem pravem sporu. Neki mr. Anderson je že spal, ko se je oglasil telefon. Skočil je iz postelje in hitel k telefonu. Ko je pa nastavljal slušalo na uho, se je prepirčal, da je go spodična na centrali poklicala napadno številko. Vrnil se je v spalnico, kjer od razburjenja dolgo ni mogel zaspati. Komaj je zadremal, se je znova oglasil telefon in zopet je dala centrala napadno zvezo. To se je večkrat ponovilo in ko se je Anderson zadnjič vračal iz telefonske sobe v spalnico, ga je zadela na hodniku kap. Njegova vdova zahteva zdaj od telefonske uprave 75.000 dolarjev odškodnine in motivira svojo zahtevo s tem, da je moža zadela kap vsled razburjenja.

× Rockefellerjev dar židovskim organizacijam. Znani milijarder John Rockefeller je daroval židovskim filantropskim organizacijam 50.000 dolarjev.

× 100.000 sodčkov žganja zapienjeno. Ameriške torpedovke so zalotile nemški parnik »Carmen«, ki je vozil v Ameriko 100.000 sodčkov žganja v vrednosti 1 milijon angleških funtov.

× Reka Pad porušila nasip. Reka Pad je zadnje dni tako narasla, da je pri Piacenci na razdalji enega kilometra porušila nasip in preplavila vso okolico. Prebivalstvo je bežalo v mesto. V Genovi je narasla voda poškodovala mnogo tovarn.

× Veliko pomanjkanje žensk v Avstraliji. »Chicago Tribune« poroča o sklepu londonske državne konference, glasom katerega je dovoljeno potovanje v Avstralijo brez običajnih formalnosti vsem Angležem v starosti 19–40 let. V Avstraliji je baje veliko pomanjkanje žensk.

× Kopenikljada v Parizu. V ponedeljek opoldne sta prispela na pariško borzo dva detektiva in aretirala znanega trgovca z dragulji. Posadila sta ga v avtomobil in se z njim odpeljala. A ne na policijo, ampak v okolico. Ko sta prišla na samotno cesto,

sta trgovca napadla, z udarci onesvestila, ga izropala in vrgla iz avtomobila, nato pa izginila. Plen drznih roparjev, ki sta ponaredila detektivsko izkaznice, je bil razmeroma majhen, ker je trgovec ravno par minut pred »aretacijo« naložil ves izkupiček, okrog 1 milijon frankov, v banko poleg borze. Policija roparjev še ni dobila.

Macia in Garibaldi

DVA REVOLUCIONARJA.

Pariškim novinarjem te dni ne primanjkuje gradiva. Vsi listi so polni poročil o izjalovljenem katalonskem puču polkovnika Macie in o znani aferi polkovnika Ricciottija Garibaldija. Preiskava je polagoma ugotovila, da je med obema aferama tesna zveza, toda vloži polkovnika Macie in polkovnika Garibaldija se bistveno razlikujeta. V splošnem se lahko reče, da je postal Macia lahkoverna Garibaldijeva žrtve Garibaldi je s svojo afero dokazal, da ni vreden tega slavnega imena. Preiskava je dokazala, da sta Garibaldi in Macia začetkom oktobra imela v Parizu dolga posvetovanja, in šele po teh sestankih se je Macia odločil, da pospeši svoj načrt. Garibaldi mu je obljubil izdatno denarno in moralno pomoč.

Vloga ki jo je igrala pri tem italijanska policija, odnosno italijansko notranje ministrstvo, najbrž nikoli ne bo temeljito pojasnjena. Ako je pa res, da je Garibaldi ponudil Macii denarno podporo, se vsiljuje vprašanje, da-li ne izvirata ta ponudba od mero-dajnih fašistovskih činiteljev. Polkovnik Macia je bivši poslanec španskega parlamenta. Svoji politiki se nikoli ni izneveril. Bil je od nekdaj zagrozen apostol katalonske neodvisnosti in vnet za razne puče. Ze pred vojno je organiziral v katalonskih gorah separatistične čete. Katalonski separatisti so bili trdno prepričani, da se jim po zmagi zavze-niškega orožja nade uredijo.

Novo nade so črpali separatisti po znamenit puču generala Princese de Rivero. Primo de Rivera je bil pred prevratom vrhovni poveljnik na Katalonskem. Pogajal se je s katalonskimi voditelji, ki naj bi mu prisločili na pomoč, ako bi naletel v Andaluzijo na odpor. Obljubil jim je za to popolno avtonomijo. Ko je dobil vso državno moč v svoje roke, pa je na svojo obljubo pozabil ter odpravil še ono bomo samoupravo, ki so jo Katalonci takrat imeli. Tedaj je polkovnik Macia pobegnil v Francijo, kjer je nadaljeval svoj separatistični akcijo in začel izdajati dnevnik »Le Courier Catalane«, v katerem je ljuto napadal Primo de Rivero. Okrog tega dnevnika se zbira v Parizu katalonski separatisti; v stanovanju Macie v okolici Pariza je imela svoj sedež »katalonska vlada«, ki je to tudi javno naznanila z velikim napisom na hiši: Estat Catala.

Estat Catala je imela posebne poštne znamke, katalonski denar (izdan v obliki

posojila, ki so ga nudile bogate katalonske kolonije v Južni Ameriki), dalje svojo zastavo in celo uniforme. Polkovnik Macia je zelo idealen in romantičen mož. Zato ni čuda, da je nasledel Ricciottija Garibaldija, vrzru onega Garibaldija, ki je bil vzor vseh bojevnikov za svobodo. Toda Ricciotti Garibaldi je bil takrat že delj časa plačani agent tajne italijanske policije in denar, ki ga je obljubil svojemu prijatelju, je bil najbrž namenjen akciji, ki naj bi sveto dokazala, da imajo fašisti prav, ako trdijo, da Francija mirno gleda, kako se na njenem ozemlju organizirajo prevratni elementi sosednih držav.

Kdo je izdal Maciev načrt? V Franciji prevladuje naziranje, da med katalonskimi separatisti ni bilo izdajalca. Sicer je pa policija itak dobro vedela, kdo je Macia, ki je bil vrh tega še precej neroden.

Ricciotti Garibaldi je vstopil že začetkom vojne s svojima bratoma v tujsko legijo in se udeležil bojev v Argonih, kjer sta oba njegova brata padla. S častno legijo je bil odlikovan že leta 1915. Ko je tudi Italija napovedala vojno, je odšel Garibaldi na italijansko fronto. Po vojni se je ponovil najprej Mussoliniju, potem je pa postal republikanec in pobegnil v Francijo, kjer je igral med nasprotniki fašizma nekaj časa zelo važno vlogo. Zdal pa antifašisti izjavljajo, da je bil Ricciotti Garibaldi že davno osunjen in izključen iz republikanske stranke. Svoje stike z italijansko tajno policijo je deloma sam priznal. Zdal ga dolže, da je organiziral tudi izjalovljeni bombni atentat Lucettija, da je bil udeležen pri poskušanem vladu v zakladnici Notre Dame, ki so ga zasnovali španski separatisti in da je celo pomagal pri tatvini znanega dijamanta na gradu Chantilly. Ricciotti Garibaldi je torej politični vohun, provokator in morda celo vlomilec v eni osebi. Franciji se je za uslu-gbe pošteno revanžiral.

NOGAVICE

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Danes!

Danes svečana premiera največjega, najlepšega, najboljšega in najmočnejšega ruskega velefilma

„Beg na troki“

Kolosalna režija. — Izvanredna igra. — Doakrajnosti napeta in vezanimiva vsebina. — Prekrasni naravni posnetki. — Ljubav mladega velikaša in devojke iz naroda. — Tajni sestanki nihilistov. — Zarote. — Maščevanja nihilistov. — Kozaki in carska vojska. — Sibirija. — Beg iz Sibirijskega neopredelnih snežnih pučih. — V potujočem

circusa. — V temo noči nosi carj v kuro, tano novele, svas mladega življenja. — Pri vseh predstavah sodeluje originalni ruski balajka orkester.

V glavnih vlogah:

VLADIMIR GAJDAROV, MARCELLA ALBANI.

Predstave ob 4 pol 6, pol 8 in 9.

«ELITNI KINO MATICA», vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124.

Zahvala.

Vsem, ki se jim nismo mogli imenoma zahvaliti za znake sočutja in tolažbe ob pri-liki smrti iskreno ljubljenega soproga ozir očeta, gospoda

A. Slamiča

izrekamo tem potom najlepšo zahvalo.

Rodbina Slamič

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše ljubljene sestre, ozir. svakinje in tete gospodične

Marije Verné

se srčno zahvaljujemo. Istotako se zahvaljujemo tudi darovalcem lepih šopkov in cvetja in onim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 25. novembra 1926.

3353

FR. VERNE in V. ZAJC.

Moderno

friziranje

in striženje se izvršuje pri St. Kelsin, brivec, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 1. 175/T

Vilo ali hišico

cnodružinsko v dobrem stanju in s prostim stanovanjem takoj kupim. — Ponudbe z navedbo cene pod »Vila/3333« na upravo »Slov. Nar.«.

Potnik

(potujoči zastopnik), ki potuje po vsej Sloveniji, se išče za vrlo dobro uveloden predmet Dober zaslužek. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« od »Zaslužek/3310«.

Pohištvo

kompletno, spalnica, dobro ohranjeno, železna postelja in štedilnik — radi selitve takoj na prodaj. — Ponudbe pod »Pohištvo/3357« na upravo »Slov. Naroda«.

Čevljarski

pomočnik, dobra moč — išče delo. — Ponudbe pod »Čevljarsko/3354« na upravo »Slov. Naroda«.

Gostilno

na prometnem kraju v mestu ali na deželi — vzamem takoj v najem. Ponudbe pod »Gostilna 3351« na upravo »Slov. Naroda«.

Brivci, pozor!

Dve brivnici v najlepšem in prometnem mestu Jugoslavije naprodaj; skupaj ali posamič. Prodaja se izpod cene: ena za 14 tisoč Din, druga za 16 tisoč Din radi bolezn. Eventualno prodam drgo za 14 tisoč Din, pa samo za gotov denar. — Dopsi na upravo »Slov. Naroda« pod »Brivnica 3352«.

Stanovanje

za Bežigradom (poleg VII. mestne stanovanjske hiše), obstoječe iz dveh sob s pritlikinami in souporabo lopalnice se takoj ali s 1. decembrom odda. — Poltve se na licu mesta. 3356

Poverjeni prodajalec srečk državne razredne loterije

Drag. R. Kolaković

BEOGRAD

prodaja na veliko in malo. Najbolje urejena poslovnica je vrste Daje najugodnejše pogoje za prodajo srečk. Službeni načrt z navodilom pošiljem vsakemu brezplačno

Petar J. Nedeljković

djeneralstabni pukovnik

Angela Tičak rod. Hajnrihar

venčani

U LJUBLJANI, 25. novembra 1926. god.

3349